RAZLIKE

Projekat **Razlike**
Univerzitet u Novom Sadu
Akademija umetnosti

Razlike

Univerzitet u Novom Sadu
Akademija umetnosti

Novi Sad 2017

PROJEKAT RAZLIKE

Projekat Razlike nastao je 2005. godine u težnji da okupi zainteresovane profesore i studente Akademije umetnosti u Novom Sadu kako bi zajednički istraživali oblasti socijalne, ekonomske, kulturne i političke vrednosti „razlika". Ovaj svojevrsni umetnički projekat, otvoren je za kreativni sudar različitih i drugačijih umetničkih, društvenih, socijalnih i političkih formi izražavanja. Osnova projekta zasniva se na idejnom konceptu Mikelanđela Pistoleta (Michelangelo Pistoletto) definisanog tekstom Progetto Arte (Art Project) i projektom Love Difference (Voleti razlike).

Realizacija projekta se odvija na godišnjem nivou, aktivno kroz diskusije, obilaske određenih destinacija i izložbe angažovanih profesora i studenata učesnika. Svi učesnici se mogu izraziti kroz izlagačke i teoretske sadržaje koji obuhvataju savremenu umetničku praksu.

Principi projekta su: napraviti iskorak iz okvira klasičnih medija, zanemariti krutu akademsku podelu likovnih disciplina i stvoriti interdisciplinarnu i eksperimentalnu akciju kod učesnika. Projekat teži da artikuliše i podstakne očuvanje razlika.

Značaj projekta Razlike zasniva se na svojevrsnom sjedinjavanju svih umetničkih oblasti – kategorija, na učestvovanju sva tri departmana Akademije umetnosti i njihovoj međusobnoj interakciji. Projekat na taj način teži da obuhvati i dopuni edukativne elemente, potrebne za razvoj stvaralačke sposobnosti. Tokom perioda realizacije projekta, stvara se ambijent koji kroz analizu, dijaloge i kreativne sadržaje eliminiše distance i podstiče isticanje razlika. Značaj projekta potvrđuju i institucije koje su podržale njegovu realizaciju u prethodnom periodu. Projekat Razlike Akademije umetnosti u Novom Sadu do sada je realizovan u saradnji sa sledećim institucijama: Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Srpsko narodno pozorište; „Novkabel"; Galerija Podrum; Studentski kulturni centar Novi Sad; Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković" Beograd; Savremena galerija, Zrenjanin; Galerija umjetnina grada Slavonskog Broda, Galerija Ružić, Hrvatska; Cinema City internacionalni filmski festival, Novi Sad; Umjetnička akademija u Osijeku, Hrvatska; Kulturni centar Inđija; Arheološki lokalitet Carska palata Sirmijuma, Sremska Mitrovica; ProArtOrg / Kulturni centar Magacin, Beograd.

Goran Despotovski, vanredni profesor

RAZLIKE

Luna Radoman

HAOS KOJI OBEĆAVA

Sukob

Veoma je lako vratiti se u sigurno okrilje prošlosti. Kroz istoriju je poznato koliko bojazni može prouzrokovati razmišljanje o novini, ali i koliko ona može biti oslobađajuća. Takođe, u današnjem sistemu obrazovanja tradicija i dalje ima dominantnu ulogu, dok težina njene senke neretko izaziva nelagodu, pritisak koji pojedinac može osetiti u svom stvaralaštvu. Ipak, ako se tradicija shvati kao akumulacija znanja koje se može iskoristiti ili koje može izazvati kritičku reakciju, pokazaće se ne samo da je potpuno odbacivanje prošlosti suštinski nemoguće, već i da takvo bekstvo zaista nije potrebno. Kada je jasno da se uticaj prošlosti ne može zanemariti, ranije iskustvo i znanje tada služe kao kvalitetna, čvrsta osnova za dalje poduhvate. Samim tim, elementi iz prošlosti mogu se reciklirati, preobraziti i preformulisati u nešto novo, što podrazumeva korišćenje prošlosti na drugačiji način. Dobijajući drugačiji kontekst oni više ne podražavaju modele prošlosti, već odgovaraju sadašnjem trenutku. Oslobađajući se od stega prošlosti i ustanovljenih kanona, nametnutih pre svega tako osmišljenim sistemom obrazovanja, a zatim i samom ljudskom potrebom za oslanjanjem na pređašnja iskustva i ono što je poznato, sigurno, otvaraju se mogućnosti za dalji razvoj. U pravom revolucionaru žive svi rezultati prošlih vremena, a njegovo treba da nosi u sebi sve mogućnosti budućeg (P. Dobrović). Dobrovićevim rečima može se dodati da se danas donekle primećuje odsustvo razmišljanja o vremenima koja slede, pri prevelikom fokusu na sadašnji trenutak. Čini se da budućnost nikad nije izgledala dalja.

Postavlja se pitanje da li toliki fokus na sadašnjosti, na dinamici trenutnog i prolaznog zaglušuje bilo kakva ozbiljnija razmišljanja o budućnosti? Da li time već svakako problematično pitanje budućnosti postaje još neizvesnije? Pogled u budućnost je neretko nejasan, dok je određeni konflikt sa prošlošću uvek prisutan. Nemogućnost predviđanja budućnosti i kritičko preispitivanje prošlosti dovedeni u kontekst sopstvenog savremenog okruženja primećuje se u samom intenzitetu sadašnjosti. Vrednost koja se daje prolaznosti trenutka kao takvoj, nije nepoznani-

ca i primeri kroz istoriju su mnogobrojni, ali ono što je drugačije je naravno naša bliskost sa vremenom u kom živimo. Mnogo je lakše prosuditi i oceniti nešto kada je prisutna određena vremenska, a neretko i prostorna distanca. Problem nastaje kada se ta distanca otkloni, u pokušajima da se izborimo sa zadacima našeg vremena, sa teskobom modernog života čiji su direktni pritisci uvek osetni.

Određena izgubljenost u današnjem načinu života kao proizvodu ogromnog tehničkog i tehnološkog skoka koji je nezapamćen još od industrijske revolucije, mora imati odraza u svim aspektima ljudske delatnosti, samim tim i u umetnosti. Borba pojedinca na polju umetnosti može se pratiti kako u praksi, tako i u teoriji. Umetnost teži da stvori i razvije odnose sa svim aspektima trenutka u kom je nastala, drugim rečima, nastaje međusobni odnos sadašnjosti koja oblikuje umetnost i umetnosti koja oblikuje sadašnjost. U pokušaju da se prilagodi novonastaloj situaciji određenoj ogromnim tehnološkim progresom, sa dominantnom notom invencije, promene ali i prolaznosti, za umetnost se otvaraju mnoge mogućnosti i slobode koje ipak i dalje nisu u potpunosti definisane.

Susret

Instiktivno je odbacivanje razlika kao nečega što razdvaja, kao seme razdora koje je u početnom susretu prisutno iz osnovnog ljudskog straha od drugog, od nepoznatog i neistraženog. Udaljavanje od poznatog je uvek zastrašujuće. Zajedničkim delovanjem, zajedničkom borbom, prihvatanjem razlika u svoj njihovoj kompleksnosti korak je u prevazilaženju prvobitnog straha. Produktivni uticaj susreta pronalazi se u podsticaju za nečim novim, ili gašenjem ranijih nesigurnosti i produbljivanju sigurnosti u dotadašnji pravac sopstvenog stvaralaštva.

Ono što treba izdvojiti kao izuzetno bitno je trenutak kada umetnik stupa u dijalog sa delima onog drugog. Važnost ovakvog koncepta je i u tome što umetnik mora uzeti u obzir izuzetnu složenost kompletne postavke, i samim tim izaći iz poznatog okvira koji podrazumeva samo njegovo delo. Razmišljanje o celini, problem susreta sa drugim, insistira na drugačijem stavu prema sopstvenom radu koje sada postaje element jednog heterogenog sklopa. Dodir sa drugim dovodi do jedne drugačije introspekcije koja je određena odnosom sa okolinom. Okrenutost sopstvu i dosluh

sa spoljašnjom sredinom ovim postupkom stupaju u simbiozu, stvarajući jedan specifičan sistem. Upravo iz ovakvog pristupa dolazi do razvijanja konstruktivne komunikacije između dela, kao i između samih umetnika, jer susret sa drugim ne izaziva samo razmišljanja o sopstvenom delu, već i dalje delovanje. Dinamika uspostavljenih odnosa ostvaruje se u formiranju posebnog vida samorefleksije koja nije moguća u zatvorenosti sopstvenog stvaralaštva, u prevelikoj izolovanosti koja odbacuje bilo kakve uplive spoljašnje okoline. U umetnosti, kao i u životu istinska izolovanost, bez dodira sa drugim nije moguća. Utopijska teza u kojoj je sopstveno stvaralaštvo netaknuto, može se reći neokaljano, uticajem onog drugog, uticajem istorije, kao i godinama akademskog sazrevanja i mahom nametnutih stavova tokom studija je upravo to – utopijska. Sadržaj vlastite prakse leži u tim odnosima, definisana je razlikama koje određuju i oblikuju dalje formiranje i razvijanje sopstvenog likovnog izraza.

Time, komunikacija se može izdvojiti kao ključna reč, komunikacija u sklopu izložbe, između različitih dela, kao i između radova i publike, ali i komunikacija umetnika sa društvom i svakodnevnim životom. Interakcija sa sadašnjim trenutkom, sa savremenom umetničkom teorijom i sa umetnošću u njenom punom savremenom obliku postaju svojevrsna eksperimentalna akcija. Pored interaktivnih radova čiji je kontakt sa publikom jasan i ostala dela ostvaruju odnos time što postaju dovršeni tek u očima posmatrača, kao i u njihovom posmatranju u sklopu čitave postavke, čija promenljivost i nedovršenost određuju njenu neponovljivost. Samim tim, nije samo u pitanju susret različitih dela, kao i umetnika, već i njihov neposredni dodir sa publikom. Kretanje kroz prostor, neposrednost razlika i njihovih veza koje nas okružuju, preuzimaju veoma doslovni smisao. Prezasićenost poznatih formi, oblika, medija, izraza, uobičajenih galerijskih prostora sada teži da se prevaziđe. Isto tako, u ostvarenoj komunikaciji briše se prethodno ustanovljena granica između studenata i profesora. Ovom prilikom uspostavlja se ravnopravan odnos kojim se podstiče produktivnost i kreativnost, a zatim ostvaruje međusobni uticaj na dalji razvoj kako jednih tako i drugih. Sa jedne strane iskustvo, sa druge sazrevanje, sada postaju potpuno ravnopravne razlike zarad zajedničkog istraživanja. Uklanjanjem autoriteta, eliminisanjem distanci, dolazi do otvorenog dijaloga, komunikacije, razmišljanja i delovanja koji nisu mogući u tradicionalnoj akademskoj podeli na studente i profesore, na mlađe i starije generacije, iskustvo i inovaciju.

Proizvoljne povezanosti su spojevi koji potom definišu jedan rad u odnosu sa drugim. Potrebno je napraviti razliku u poređenju jednog dela u odnosu na drugo, u kom slučaju bi se oni međusobno upoređivali, i jednog dela u odnosu sa drugim. U tom drugom slučaju, korelacija dva ili više dela je ono što nas interesuje, ne upoređivanje njihovih vrednosti, već bogatstvo i sadržaj njihovih razlika. Razlika koja može biti definisana u njenom susretu sa drugim, kao i odnosom sa celinom, tada postaje osobina koja objedinjuje, priznajući strano iskustvo onog drugog i prihvatajući ga kao pozitivni doprinos. U teoriji i u praksi pojavljuje se jasan problem u susretu potrebe za odbacivanjem ustanovljenih pravila, odbacivanjem nepoznatog, kao i slobode koja paradoksalno može imati ograničavajući efekat. U tom susretu nastaje podsticaj za rešavanjem problema sa kojim se treba izboriti u daljem delovanju.

Razlike

Lako je pretpostaviti moguću banalnost koncepta različitosti pre svega kao inspiracije. Upravo prevelika sloboda, osećaj i potreba da se što pre i što dalje mora pobeći od akademskog sistema može dovesti do banalizovanja čitavog koncepta. U tom slučaju ideja se svodi na jeftine trikove, na površno izvođenje nečega što bi proizvelo određenu (i pre svega kratkotrajnu) dozu šoka, iz jednostavnog razloga što je to omogućeno i dozvoljeno, nasuprot ograničenosti tradicionalnih akademskih stavova, bilo da je reč o pojedinačnom delu ili celokupnoj postavci. Takođe, suočavanje sa slobodom koju omogućavaju ogroman izbor medija, njihova pristupačnost i dostupnost može dovesti do određene doze pometnje, čak i frustracija. Ideja razlika dopušta zaista mnogo veću dubinu i kompleksnost nego što se na prvu pomisao može zaključiti.

Svakako postoji disbalans između tradicionalnog sistema obrazovanja i savremene umetničke prakse. Njihovo suočavanje tokom studija, pa čak i nakon završetka, dovodi pojedinca prvo do stanja nelagode, a potom želje za prevazilaženjem ovog raskoraka. Isto tako, za istoričara umetnosti je lako uplesti se u puku deskripciju, nabrajanje dela i njihovo opisivanje. U tom slučaju dolazi do konfuzije u pokušaju da se postavka objasni nekim tradicionalnim pristupom koji ne odgovara mnoštvu različitosti u okviru jedne jedinstvene postavke. Tokom studija koje su okrenute

ka prošlosti, bilo kakav susret i bavljenje savremenom umetničkom praksom ostaje mahom nepoznanica. Crpeći svoje znanje zasnovano na bogatoj istoriji velikih dela, bilo u praksi ili u teoriji, susret sa nečim novim, sa onim što se dešava ovde i sada, pokazuje određenu nespremnost i nesigurnost.

Kada je u pitanju sama postavka *Razlika,* bez daljeg zalaženja u analizu pojedinačnih dela, može se okarakterisati pre svega osećajem dinamike i spontanosti, proizvoljnosti, iako donekle ograničene mogućnostima i kapacitetom samog prostora, kao i finansijskim sredstvima. Bogatstvo i mešanje medija i različitost formi izražavanja na primeru *Razlika*, objedinjava i sjedinjuje sva tri departmana Akademije. Ulazak jednog dela u prostor drugog, njihovo preplitanje, pa čak i sukobljavanje stvaraju dinamične, ritmične ali nenametljive odnose tumačene dalje od strane publike. Pored poduhvata u kom se sopstveno delo susreće sa drugim i pri kom se mora razmišljati o međusobnim odnosima radova kao i rada sa celinom, poseban eksperiment predstavlja prebacivanje nečeg što je lično, intimno, u kontekst javnog. Kao odraz sopstvenog eksperimenta izazov je uspostaviti odgovarajuću vezu između intimnog i javnog, trenutak kada nešto potpuno subjektivno postaje podložno tuđim interpretacijama. Tako treba naglasiti da je ovako koncipirana izložba pre svega ohrabrujući podstrek za, u velikoj meri, slobodnu interpretaciju zasnovanu na ličnom povezivanju dela, stvaranju veza koje potiču iz subjektivnog osećaja, dosadašnjeg životnog, a samim tim i umetničkog iskustva, kao i iz sopstvenih težnji i želja. Stvaranje unutrašnjih veza, osmišljavanje bilo kakve smisaone povezanosti potpuno je lična i zavisna od pojedinca.

Na primeru *Razlika* potrebno je naglasiti osmišljavanje novog pristupa savremenoj umetničkoj praksi, novih pristupa kada su u pitanju prostor i finansijska podrška. Nažalost danas se stiče utisak muzeja kao institucije koja umire, dok se tradicionalna galerijska praksa čini prevaziđenom. Na muzeje se gleda kao na mesta vezana za skladištenje prošlosti, za uzdizanje nasleđa, zato nije iznenađujuće što se za projekat poput *Razlika* pronalaze alternativni prostori. Ako je vreme u kom živimo donelo smrtnu presudu tradicionalnom konceptu muzeja, uveliko je došlo vreme za osmišljavanje novih strategija koje mogu da drže korak sa potrebama i težnjama savremene umetničke prakse. Takođe, još jedan od neizostavnih problema današnjice je svakako nesigurnost u stabilnu finansijsku podršku koja ima svog udela u činjenici da projekat ne ostvaruje svoj pun potencijal. Veoma ograničen budžet,

neizvesnost bilo kakvih daljih finansijskih sredstava jasni su faktori pri organizaciji projekta. Sa druge strane ovakva situacija daje uvid u to šta se sve može postići nasuprot neorganizovanom kulturnom sistemu jedne države. Potraga za alternativnim izlagačkim prostorima ali i za alternativnim finansijskim sredstvima opet je samo jedan od aspekata koji formira ne samo projekat, već i svaki pojedinačni rad. Nestabilnost stanja u celokupnoj državi, a samim tim i u njenim političkim i kulturnim ograncima samo je jedan od aspekata za čijim se rešenjem traga u daljem stvaralaštvu.

Problemi koji svoj odraz nalaze u umetničkoj praksi, ali i teoriji, jasno se ocrtavaju u celokupnoj postavci *Razlika*. Prvobitan utisak haotičnosti odgovara upravo dinamici sadašnjeg trenutka, slobode i frustracije koja iz njega proizilazi, kao i nelagodi susreta sa drugim, sa razlikama koje zahtevaju dalje formiranje. Razmišljanjem u tom pravcu, ovaj projekat koji nastaje iz protivljenja tradiciji, omogućava nov i preko potreban način komuniciranja sa savremenom umetnošću. Ukidanjem distance na relaciji publika (i/ili kritičar) – umetničko delo (i/ili umetnik), rezultira u otvorenosti i pristupačnosti postavke čiji uticaj i dalje učitavanje poprimaju oslobađajući utisak subjektivnosti i ličnog, intimnog doživljaja.

U trenutku kada okrenutost prošlosti i borbu sa sadašnjim trenutkom povežemo sa dinamičnim susretom sa onim drugim, čiji je uticaj pri formiranju pojedinca u njegovom razmišljanju i njegovom delu ne može zanemariti shvatamo koliki iskorak iz sigurnih okvira predstavljaju *Razlike*. Odustajanje od linije manjeg otpora prouzrokuje novine u daljem radu, komunikaciji, saradnji između profesora i studenata, kao i u zajedničkom radu samih studenata. Akcenat se stavlja na sadašnjost, na sadašnji trenutak, potreba da se sa njim izbori na odgovarajući način, pre nego da se on zabeleži, dokumentuje. Svojstveno takvom razmišljanju, ubrzan način života propraćen je kratkim, energičnim i dinamičnim izložbama. Proizvoljnost postavke i kratkoća njenog trajanja odražavaju prolaznost trenutka, dinamičnost masovnih medija i pristupačnost interneta. Konstruisanje prostora *Razlika*, njihova otvorenost i neposrednost predstavljaju, za sada, prikladan dodir sa sadašnjošću i mogućnostima koja se i dalje istražuju.

Ako pomislimo na haos savremenog života, može se zaključiti da je način na koji je koncipiran projekat *Razlike*, sasvim odgovarajući odraz onoga što percipiramo

svakodnevno, onoga što (i ko) nas okružuje. Sa takvim stavom, u kom smo uvek fokusirani na sadašnjost, ali sa ponekom nadom za promenama u budućnosti, mogli bi veoma kratko, i sa punim pravom, nazvati *Razlike* haosom koji obećava.

RAZLIKE Studentski kulturni centar Novi Sad - FABRIKA

Razlike

16.06-21.06.2017.
Projekat *Razlike*-Akademija umetnosti Novi Sad
Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika

Učesnici:

Adrienn Ujhazi, Biljana Jevtić, Izabela Mašić, Jelena Gajinović, Jelena Prokopović, Jovana Čajović, Klajo Adrian, Kristina Miljački, Lena Pucarević, Marko Tošić, Nemanja Milenković, Nina Milivojević, Sonja Halilović, Sonja Jo, Vanja Novaković, Veroljub Naumović, Jovan Čičevski, Ivana Čavić, Vukašin Raduški, Stefan Jovanović, Vlado Rančić, Ivana Gelić, Jovana Matović, Jelena Mišković, Katarina Stefanović, Miroslav Šilić, Teodora Mijatović, Lidija Marinkov, Mladen Stojanović, Dragutin Jegdić, Katarina Gigić, Vanja Ignjac, Luka Stojanović, Sandra Janjatović, Srđan Gatarić, Luka Prstojević, Ira Prodanov Krajišnik, Dragan Matić, Vladimir Frelih, Borislava Nedeljković Prodanović, Predrag Uzelac, Katarina Trnavčević, Nevena Gavrilović, Uroš Mirić, Rastko Lečić, Angelina Ostojić, Dunja Popov.

Muzika:

Nikola Nikolić, gitara
Luka Jovanović, klavijature
Sava Botić, bas
Nemanja Tašić, bubanj

Gosti:

Aleksa Mihajlović, Fakultet dramskih umetnosti Beograd
Srđan Marković, Fakultet dramskih umetnosti Beograd
Jovan Dimoski, Fakultet dramskih umetnosti Beograd
Szalma Zsóka, Univerzitet u Pečuju, Fakultet muzičke i vizuelne umetnosti, Mađarska
Toni Kovačić, Akademija likovnih umetnosti i oblikovanja, Ljubljana, Slovenija

Srednja škola Svetozar Miletić
Učenici: Sanja Starčević, Milica Mihaljčić, Marko Kremenović, Đorđe Bobinac

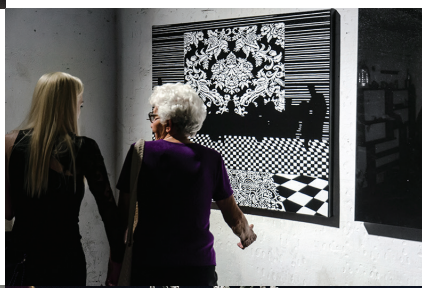

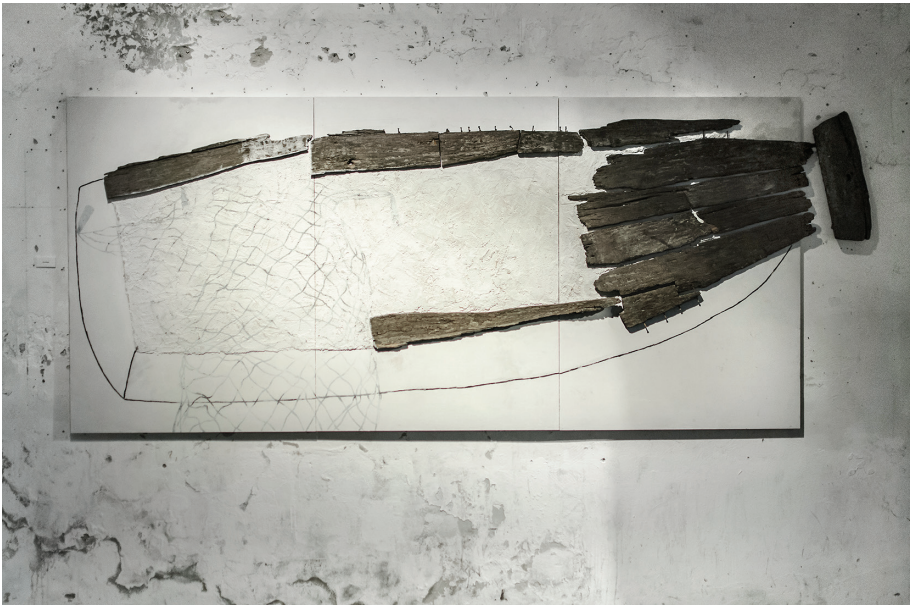

Sandra Janjatović
Singularity (I, II, III), zidni objekat

Vukašin Raduški
Bez naziva, instalacija

Luka Prstojević
Bleep, akcija-instalacija

Kristina Miljački
Suočenost odraza, instalacija

Nina Milivojević
Krofne, instalacija

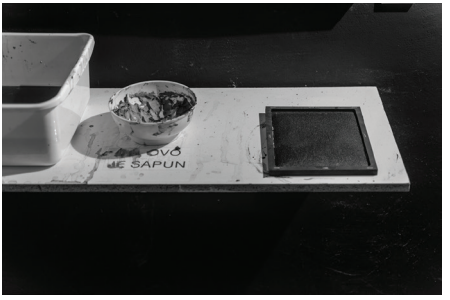

Klajo Adrian
150 kg agro-art, instalacija

Veroljub Naumović
Deindividualizacija, akcija-instalacija

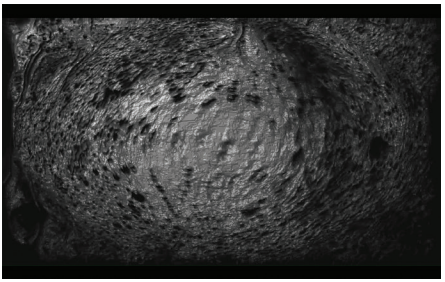

Nemanja Milenković
IN VIVO, instalacija

Lidija Marinkov
Traitor, kombinovana tehnika

Adrien Ujhazi
To si Ti (Tat tvam Asi), video-instalacija

Lena Pucarević

Zbirka kratkih video zapisa svakodnevnih scena u urbanim prostorima, video ciklus

Vanja Novaković
Sky, video

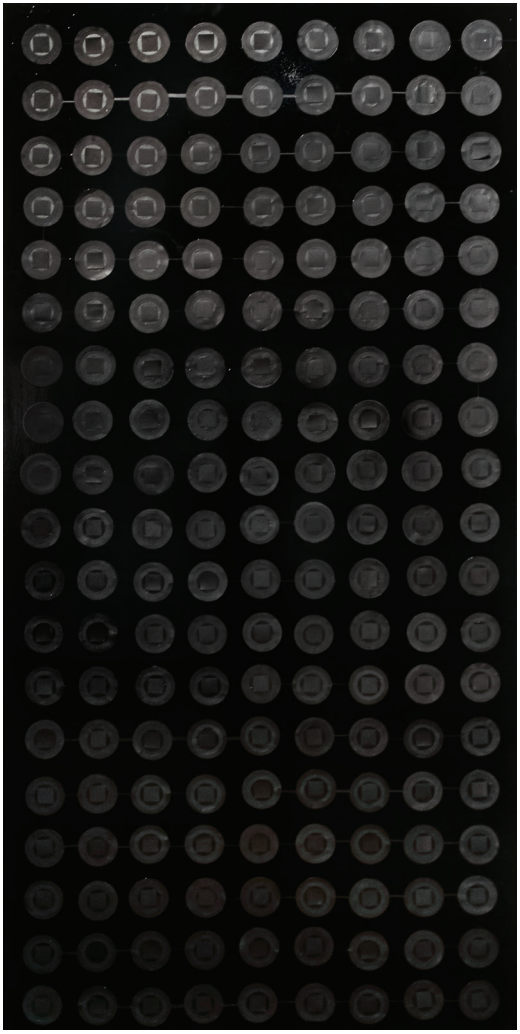
Jelena Prokopović
Das Bild, slika-instalacija

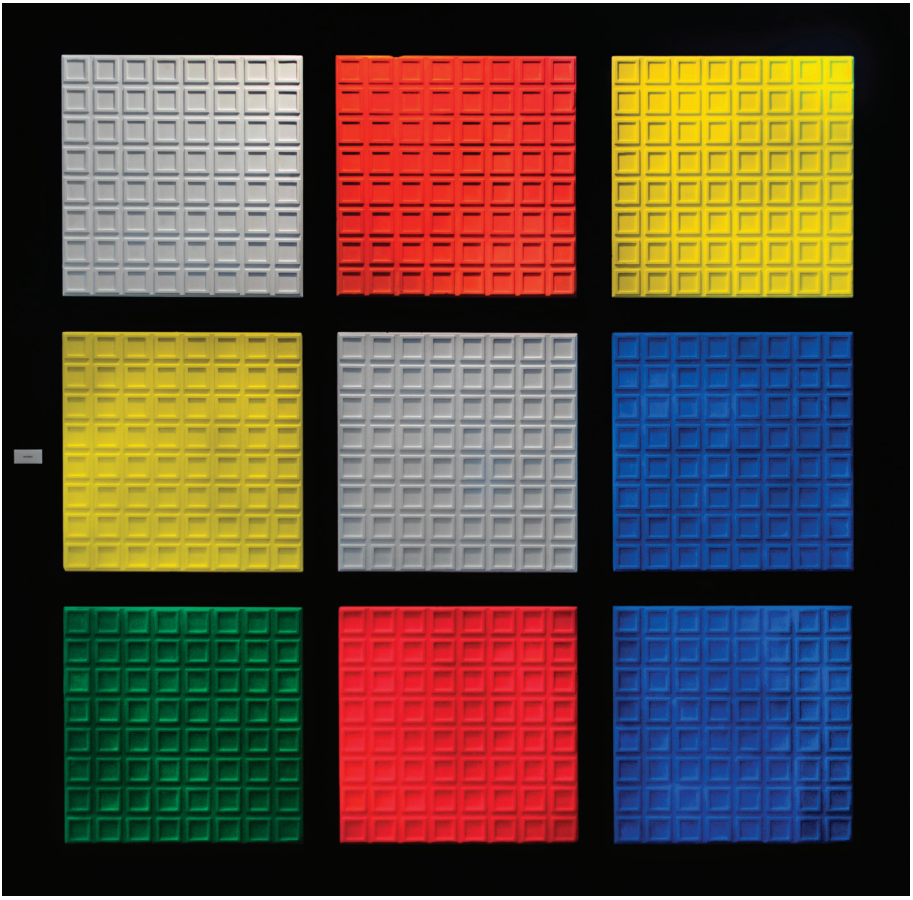

Mladen Stojanović, Dragutin Jegdić
Oaza, performans-instalacija

Jovana Čajović
Privid savršene forme, kolaž

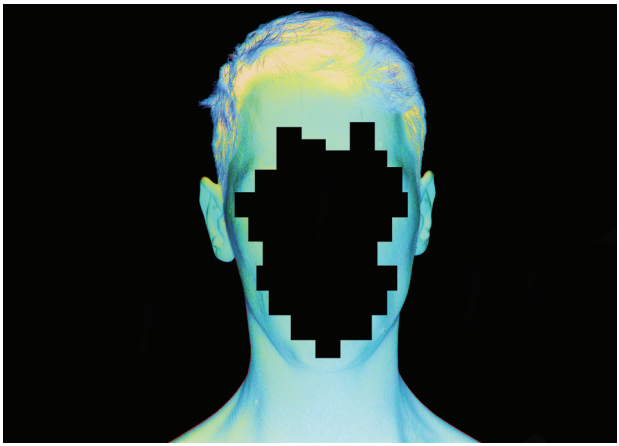

Jelena Gajinović
There is a solution, instalacija

Jelena Mišković
Silence, print

Izabela Mašić
Infitialis I, II, print-reljef

Katarina Stefanović
10.-, instalacija

Vlado Rančić
Perforirane mete, instalacija

Biljana Jevtić
Moza(i)k muzike, *Varijacije na fonemu R* , poliptih-digitalni print

- "R" (vibrantna fonema)
- istraživanje varijacije (vibrantne foneme) "R" na temu: igra ritma fonema voko-vizuelne poezije
- istraživanje varijacije igre ritma obojenih reči (voko-vizuelne poezije) kroz komplementarni odnos N/P (narandžasta/plava)

Sadržaj vizuelne poezije:
mantra mira titra
titra citra lavirinta
roj oreola akorda titra
plam aura aureola oreola rumenila pastorale u f-duru za frulu
vri dur
oro orođavanja lokvanja (o)kolo kolora ocrta obrta DURA

Ivana Gelić, Jovana Matović
Metamorfoza, print

Miroslav Šilić
Heretic Boogie-Woogie, print

Sonja Jo, Toni Kovačić
Reagovanje, video

Ira Prodanov Krajišnik
Bez naziva, print

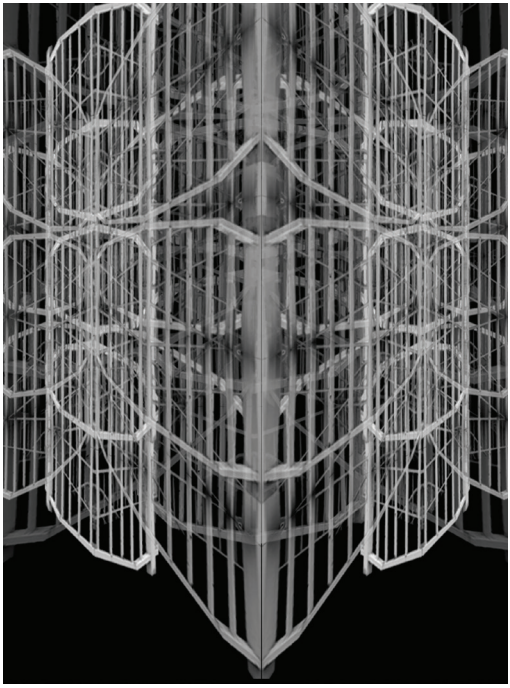
Sonja Halilović
ICEcracks, print

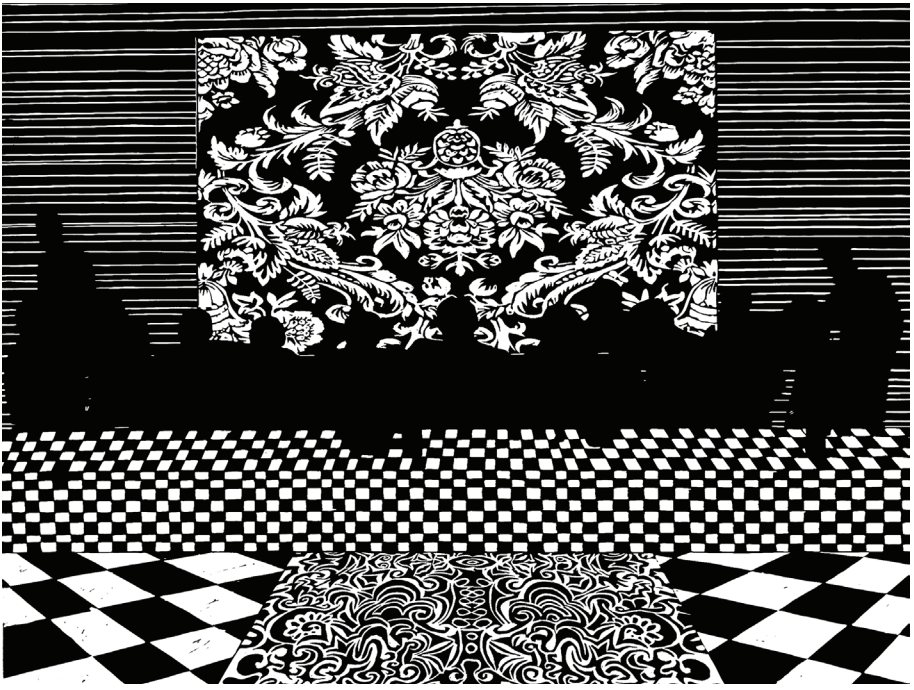
Katarina Gigić
Varka, print

Luka Stojanović
Conditioning experiences: A child is locked in a closet, print

Szalma Zsóka
Feketeszürke, print

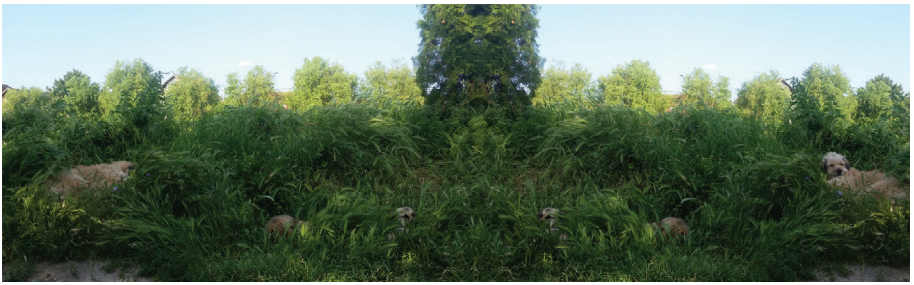
Vanja Ignjac
Tajna večera, print

Srđan Gatarić
Ledeni, print

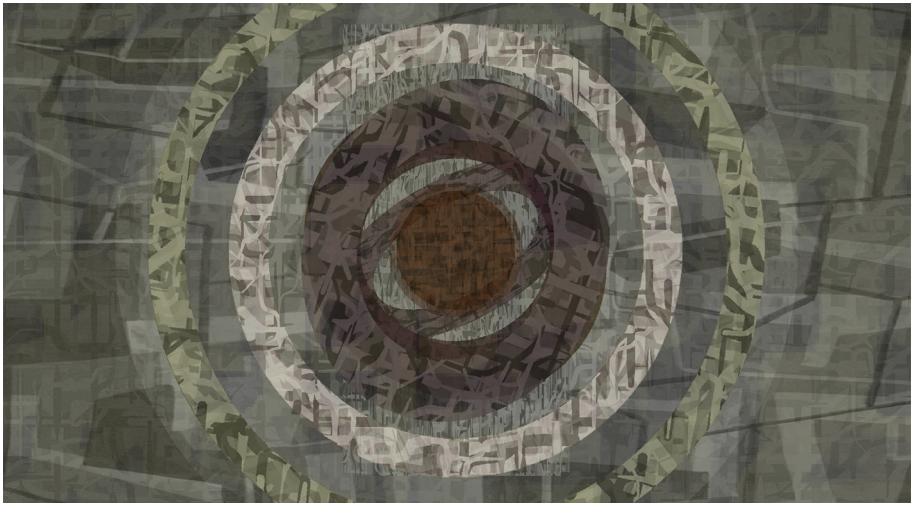
Teodora Mijatović
Pronađi razlike, print

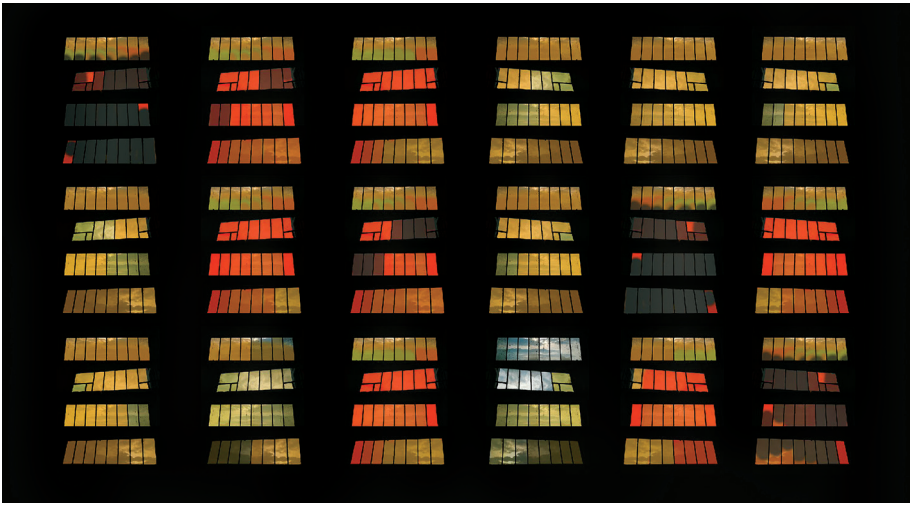
Borislava Nedeljković Prodanović
Potiskivanje, reljef III segmenta

Predrag Uzelac
Viljuška, objekat

Katarina Trnavčević
Cirkular, SWF animacija

Rastko Lečić

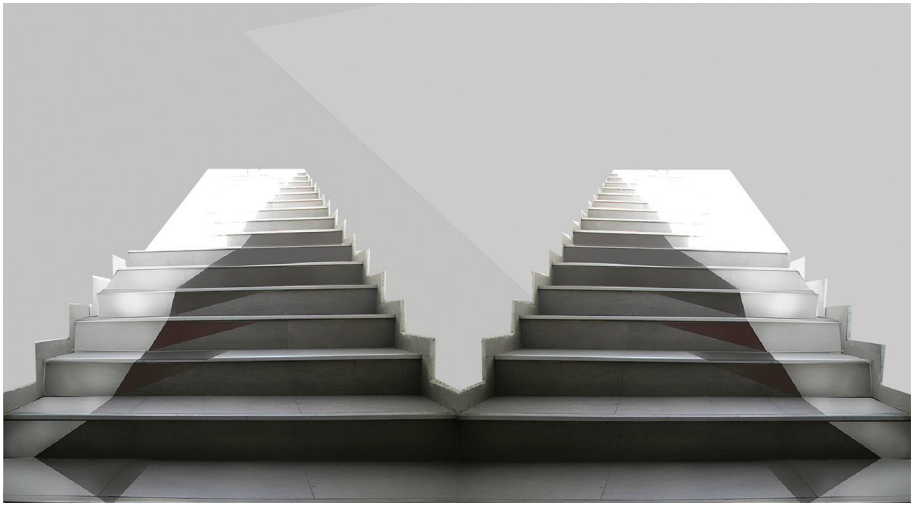
Dinamizam nesvesnog - Stanje buđenja, SWF animacija

Uroš Mirić
Granica linije, SWF animacija

Nevena Gavrilović
Klasa, SWF interaktivna-animacija

Angelina Ostojić
Igra senki, SWF animacija

Ivana Čavić
In Grey, video

Jovan Čičevski
Why Do Ga? video

Aleksa Mihajlović
Odrazi, video

Srđan Marković
Art Macht Frei, video

Jovan Dimoski
Nije mladost ko proleće, video

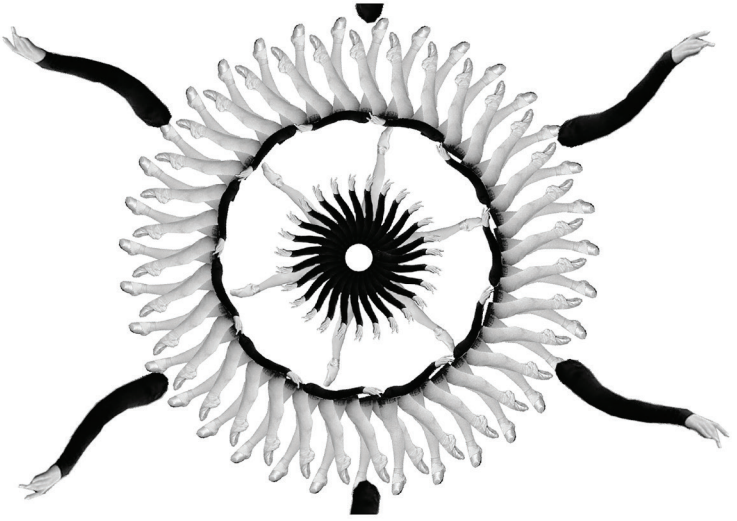
Marko Tošić

Umetnost je slatka, akcija, performans-interaktivna skulptura

Saradnja: Srednja škola Svetozar Miletić, Novi Sad
Učenici: Sanja Starčević, Milica Mihaljčić, Marko Kremenović, Đorđe Bobinac

Vladimir Frelih, Dragan Matić
Razlike, print

Dunja Popov
Embrace, SWF animacija

Stefan Jovanović
MM2, foto-diptih

Muzički performans:

Nikola Nikolić, gitara
Luka Jovanović, klavijature
Sava Botić, bas
Nemanja Tašić, bubanj

RAZLIKE

Projekat *Razlike*
Univerzitet u Novom Sadu - Akademija umetnosti
Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika, 2017.

Razlike 05.09-12.09.2017.
ProArtOrg / Kulturni centar Magacin, Beograd.

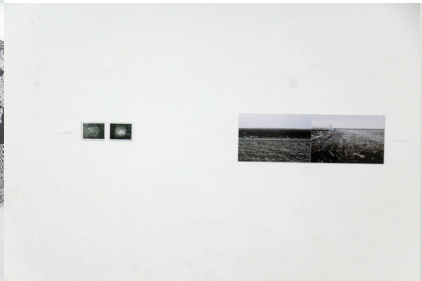
Učesnici:

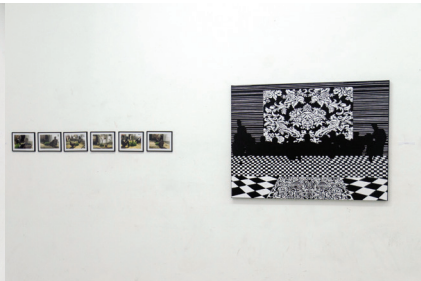
Luka Stojanović, Jovana Matović, Ivana Gelić, Jelena Mišković, Dragutin Jegdić, Mladen Stojanović, Srđan Gatarić, Katarina Gigić, Adrien Ujhazi, Izabela Masić, Vanja Ignjac, Sandra Janjatovic, Vukašin Raduški, Nina Milivojević.

MKM
MAGACIN U KRALJEVIĆA MARKA

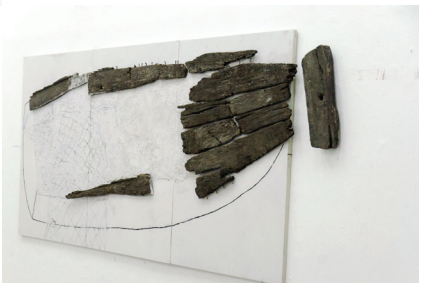

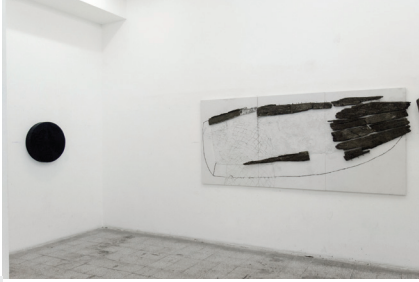

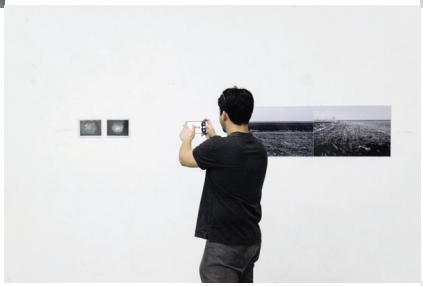

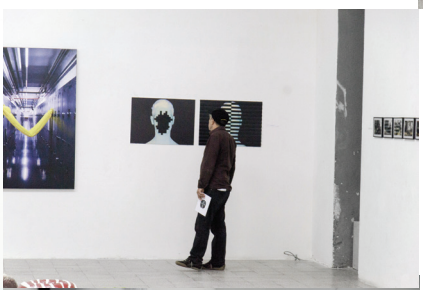

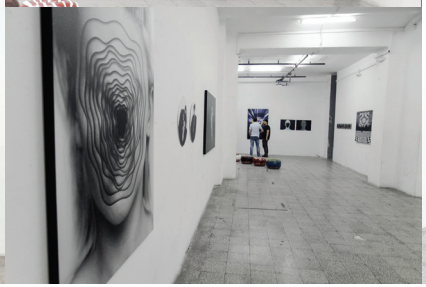

Razlike 2017.

ProArtOrg / Kulturni centar Magacin, Beograd.

Učesnici: Luka Stojanović, Jovana Matović, Ivana Gelić, Jelena Mišković, Dragutin Jegdić, Mladen Stojanović, Srđan Gatarić, Katarina Gigić, Adrien Ujhazi, Izabela Masić, Vanja Ignjac, Sandra Janjatovic, Vukašin Raduški, Nina Milivojević.

Razlike 2017.

Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika.

Učesnici: Adrienn Ujhazi, Biljana Jevtić, Izabela Mašić, Jelena Gajinović, Jelena Prokopović, Jovana Čajović, Klajo Adrian, Kristina Miljački, Lena Pucarević, Marko Tošić, Nemanja Milenković, Nina Milivojević, Sonja Halilović, Sonja Jo, Vanja Novaković, Veroljub Naumović, Jovan Čičevski, Ivana Čavić, Vukašin Raduški, Stefan Jovanović, Vlado Rančić, Ivana Gelić, Jovana Matović, Jelena Mišković, Katarina Stefanović, Miroslav Šilić, Teodora Mijatović, Lidija Marinkov, Mladen Stojanović, Dragutin Jegdić, Katarina Gigić, Vanja Ignjac, Luka Stojanović, Sandra Janjatović, Srđan Gatarić, Luka Prstojević, Ira Prodanov Krajišnik, Dragan Matić, Vladimir Frelih, Borislava Nedeljković Prodanović, Predrag Uzelac, Katarina Trnavčević, Nevena Gavrilović, Uroš Mirić, Rastko Lečić, Angelina Ostojić, Dunja Popov, Nikola Nikolić, Luka Jovanović, Sava Botić, Nemanja Tašić, Aleksa Mihajlović, Srđan Marković, Jovan Dimoski, Szalma Zsóka, Toni Kovačić. Srednja škola, učenici: Sanja Starčević, Milica Mihaljčić, Marko Kremenović, Đorđe Bobinac. Muzički performans: Nikola Nikolić, Luka Jovanović, Sava Botić, Nemanja Tašić.

Razlike 2016.

Kulturni centar Inđija, Galerija kuće Vojnovića

Učesnici: Luka Stojanović, Semra Kadrić, Emilija Valentikova, Sonja Halilović, Đorđe Ćorić, Vanja Ignjac, Natalija Radovanović, Aleksandra Trajković, Miloš Đorđević, Jelena Gajinović, Vanja Novaković, Nebojša Bumba, Mia Džidara, Adrián Klájó, Nikoleta Buljovčić, Sandra Janjatović.

Razlike 2016.

Sremska Mitrovica, Arheološki lokalitet Sirmijuma

Učesnici: Luka Stojanović, Semra Kadrić, Emilija Valentikova, Sonja Halilović, Đorđe Ćorić, Vanja Ignjac, Mia Džidara, Natalija Radovanović.

Razlike 2016.

Cinema City, Projekat Razlike

Učesnici: Aleksandra Trajković, Miloš Đorđević, Nikola Nikolić, Nathalie Stirnimann, Stefan Stojanović, Goran Despotovski, Marija Jevtić.

Razlike 2016.

Studentski kulturni centar - Fabrika, Novi Sad

Učesnici: Adrián Klájó, Aleksandra Trajković, Aleksandra Simović, Adrienn Ujhazi, Barbara Jovanović, Borislava Nedeljković, Bosiljka Zirojević Lečić, Bojan Novaković, Biljana Jevtić, Danica Jevđović, Dejan Jankov, Dragan Hajrović, Dragan Matić, Dušica Čupović, Dragutin Jegdić, Goran Despotovski, Đorđe Ćorić, Ekatarina Mitković, Emilija Valentikova, Irena Kovač, Ivana Lazić, Irina Dulović, Ira Prodanov Krajišnik, Jovana Čajović, Jovana Stojaković, Jelena Gajinović, Julijana Horvat, Kristina Palanjuk, Luka Stojanović, Lidija Marinkov Pavlović, Ljubomir Vučinić, Marijana Buljovčić, Marko Tošić, Marija Savrin, Mia Džidara, Miloš Đorđević, Mladen Stojanović, Natalija Radovanović, Nebojša Bumba, Nina Milivojević, Nikoleta Buljovčić, Nikola Nikolić, Radenko Orović, Sanja Stvorcova, Sara Apostolović, Sandra Janjatović, Semra Kadrić, Antal Szilárd, Srđan Šarović, Sonja Halilović, Stefan Stojanović, Stefan Jovanović, Tomislav Todorović, Uroš Dožić, Vanja Ignjac, Vanja Novaković, Vladimir Frelih, Zvezdana Đurčić, Željko Mandić, Ranko Dragić, Stanislav Drča, Luka Prstojević, Joachim Eckl, Nathalie Stirnimann, Ivana Jozić, Andrea Knezović, Željka Milošević, Isidora Filipović , Ljubomir Nikolić.

Razlike 2015.

Studentski kulturni centar - Fabrika, Novi Sad

Učesnici: Aleksandar Bunčić, Aleksandar Ramadanović, Aleksandra Dević, Aleksandra Stojanović, Anica Radošević, Biljana Jevtić, Bojan Novaković, Bosiljka Zirojević Lečić, Vanja Novaković, Vladimir Aj, Vladan Joler, Goran Despotovski, Darko Aćimović, Dejan Jankov, Dejan Krstić, Dragutin Jegdić, Dubravka Lazić, Dušica Ćupović, Danica Jevđović, Dragan Matić, Dino Zigutamve Rekanović, Đorđe Ćorić, Đorđe Odanović, Ekatarina Mitković, Ivana Lazić, Ivan Pravdić, Irina Dulović, Irena Kovač, Jelena Gajinović, Jelena Rezač, Jovana Čajović, Katarina Trnavčević, Luka Stojanović, Lidija Srebotnjak Pršić, Lidija Marinkov Pavlović, Mladen Stojanović, Marija Jevtić, Marija Sarvan, Marko Tošić, Milan Konjević, Milica Milinović, Mirna Salonski, Milena Nikolić, Marijana Buljovčić, Milica Dukić, Nikola Nikolić, Nikola Radović, Sanja Stvorcova, Sandra Janjatović, Sonja Jo, Srđan Gatarić, Silard Antal, Stefan Stojanović, Teodora Mijatović, Vladimir Frelih, Ana Petrović, Mirna Pokorić, Andrea Knezović; Dragiša Marković (Travolta); *muzika:* Ubivae (IbogAbel, Lakmus Red, Suuba, Mockwar, Afrika).

Razlike 2014.

Studentski kulturni centar - Fabrika, Novi Sad

Učesnici: Bojan Novaković, Doris Milešević, Bojana Radenović, Dejan Jankov, Laura Limburger, Bosiljka Zirojević, Goran Despotovski, Kristina Palanjuk, Kristina

Oparušić, Milica Denković, Ljubomir Vučinić, Lidija Marinkov Pavlović, Marija Cvetković, Nikola Macura, Marija Jevtić, Dragutin Jegdić, Mladen Stojanović, Sonja Jo, Aleksandra Ristić, Vladimir Stašuk, Dubravka Lazić, Danica Jevđović, Katarina Tranavčević, Kosovka Simović, Aleksandra Dević, Nikola Radović, Irena Kovač, Jelena Rezač, Tamara Višković, Nikola Nikolić, Dragana Rađenović, Tamara Dragan, Sanja Stvorcova, Srđan Ilić, Ekatarina Mitković, Ivana Lazić, Danijela Tasić, Stefan Stojanović, Marija Sarvan, Igor Lukić, Simon Hudolin, Marijana Buljovčić, Jadranka Orelj, Predrag Uzelac, Stanislav Drča, Aleksandar Ramadanović, Miloš Čubrilo, Andrea Mernjik, Sanja Janković, Andrea Boroš, Milan Perišić, Tamara Kokić, Srđan Šarović, Jovana Končarević, Željko Mandić, Srđan Đurić, Biljana Jevtić, Vladimir Frelih, Dragan Matić, Aleksandar Stojšin, Dejan Subotić, Miroslav Pestelek, Nebojša Ćirić, Darko Aćimović, Radmila Stanišić, Nikola Pavlović, Stojan Grubić, Nemanja Savić, Jovan Obradović, Milan Basarić, Marijan Stančić, Aleksandar Stojanović, Vlastimir Stojilković, Stanimir Miličić, Predrag Okiljević, Đorđe Obradović.

Razlike - Retrospektiva 2014.

Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad

Učesnici: Stanimir Miličić, Davor Gromilović, Bojana Radenović, Kristina Oparušić, Aleksandra Obradović, Dejan Jankov, Zoran Bulatović, Petar Perić, Dušan Perić, Darko Đorđević, Ljubica Stojanović, Stanislav Drča, Zoran Radulović, Đorđe Ilić, Igor Matić, Bojana Knežević, Nikolina Medić, Mia Ćuk, Mladen Vračarić, Luna Jovanović, Sonja Radaković, Nina Komel, Dušan Brković, Srđan Đurić, Slobodan Stošić, Slađana Đukanović, Sonja Paunović, Radmila Stanišić, Nikola Pavlović, Stojan Grubić, Nemanja Savić, Jovan Obradović, Milan Basarić, Marijan Stančić, Aleksandar Stojanović, Vlastimir Stojilković, Predrag Okiljević, Đorđe Obradović.

Razlike 2013.

Galerija Ružić, Slavonski Broda, Hrvatska

Učesnici: Umjetnička akademija Osijek (Dora Tomić, Marija Mikulić Bošnjak, Lucija Jakovina, Vladimir Frelih); Akademija umetnosti Novi Sad (Goran Despotovski, Bojan Novaković, Bosiljka Zirojević Lečić, Dragan Matić).

Razlike 2013.

Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika

Učesnici: Ada Kobusiewicz, Aleksandra Obradović, Andrea Boroš, Andrea Mernjik, Andrea Petrović, Aleksandra Dević, Aleksandar Čikoš, Biljana Jevtić, Bosiljka Zirojević Lečić, Bojan Krtinić, Bojan Novaković, Bojana Radenović, Borislava Nedeljković Prodanović, Valentina Talijan, Vlado Rančić, Vukašin Šoć, Vladimir Frelih, Gojko Dutina, Goran Despotovski, Danijela Tasić, Darko Aćimović, Danijela Veselinović, David Mareš, Dejan Jankov, Dejan Subotić, Dragan Matić, Dragana Rađenović, Dušan Brković, Dušan Savković, Dene Šendula, Đorđe Ilić, Đorđe Marković, Đorđe Ćirković, Ena Petrović, Ema Stojanović, Zoran Radulović, Indira Kandić Nazzal, Irena Mirković, Ivan Perak, Ivana Marić, Isidora Todorović, Jelisaveta Vićić, Jelena Rezač, Kristina Oparušić, Kosovka Simović, Laura Limburger, Lidija Marinkov Pavlović, Luna Jovanović, Ljubomir Vučinić, Ljubica Babić, Lazar Kalember, Marija Cvetković, Marija Jevtić, Milica Dukić, Milan Basarić, Mia Simonović, Miroslav Pestelek, Mirjana Raković, Mina Pavlica, Miloš Ilić, Nevena Popović, Nemanja Sovtić, Nikola Macura, Nina Komel, Nikola Nikolić, Nikola Zelić, Nikola Macura, Nikola Pavlović, Nikola Ćirić, Nuša Đak, Nevena Topalov, Nebojša Ćirić, Nenad Mikalački, Nikola Radović, Natalija Palurović, Radica Dedović, Sanja Janković, Samra Šabanović, Sanja Stojilković, Sergej Tucakov, Slađana Đukanović, Sonja Radaković, Srđan Đurić, Srđan Ilić, Srđan Šarović, Stefan Stojanović, Stanimir Miličić, Stanislav Drča, Simonida Jovanović, Sunčica Pasuljević Kandić, Tamara Višković, Tijana Petrović, Tomislav Todorović, Tatjana Jakić, Tea Vidaković, Muzički performansi: *Ambiente*, *Svashta*, *Svetlucavi duh*.

Razlike 2012.

Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika

Učesnici: Aleksandra Dević, Adela Pavkov, Marijana Buljovčić, Nenad Ignjatov, Aleksandra Obradović, Bojan Novaković, Goran Despotovski, Darko Aćimović, Dušan Brković, Nina Komel, Dušan Savković, Gordana Kaljalović, Mirjana Blagojev, Jelena Bulajić, Marija Cvetković, Kristina Oparušić, Marko Jozić, Mihajlo Sporin, Vukašin Šoć, Nikola Macura, Slobodan Stošić, Marija Jevtić, Đorđe Ilić, Ljubica Stojanović, Tamara Kokić, Bojana Radenović, Nuša Đak, Ana Novaković, Lazar Čurčić, Marija Kovač, Lazar Kalember, Marija Mandić, Dejan Jankov, Đorđe Odanović, Andrea Mernjik, Igor Matić, Irena Mirković, Simonida Jovanović, Dragana Rađenović, Gala Čaki, Valentina Talijan, Nikolina Stjepanović Medić, Marko Brkić, Silvija Metzger, Sergej Tucakov, Davor Gromilović, Slađana Đukanović, Ana Vrtačnik, Željko Mandić, Biljana Jevtić, Dragan Matić, Vladimir Frelih, Goran Tešanović, Luna Jovanović, Lidija Marinkov Pavlović, Dragan Hajrović, Marina Milanović, Predrag Uzelac, Mia Ćuk, Milica Denković, Danijela Tasić, Sonja Radaković, Bosiljka Zirojević Lečić, Stanimir Miličić, grupa Svashta.

Razlike 2011.

Savremena galerija Zrenjanin

Učesnici: Aleksandra Obradović, Ana Stefanović, Bojan Vukadinov, Bojana Knežević, Bojan Novaković, Vlado Rančić, Vladimir Frelih, Goran Despotovski, Goran Mrvić, Davor Gromilović, Dragan Matić, Dušan Perić, Đorđe Ilić,

Đorđe Marković, Željana Jurković, Jelena Tolimir, Katarina Stojanović, Ljubica Stojanović, Ljubomir Vučinić, Marija Jevtić, Nikola Macura, Petar Perić, Sanja Janković, Sanja Merča, Simonida Jovanović, Selena Junačkov, Slađana Đukanović, Slobodan Stošić, Stanimir Miličić, Tomislava Sekulić.

Razlike 2011.

Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika

Učesnici: Adela Pavkov, Aleksandar Bunčić, Aleksandar Matijević, Aleksandra Obradović, Alisa Tot, Ana Vidaković, Ana Stefanović, Andrea Petrović, Biljana Jevtić, Bojan Vukadinov, Bojana Knežević, Bojan Novaković, Bosiljka Zirojević, Valentina Talijan, Vladimir Frelih, Vladimir Matuski, Vlado Rančić, Gojko Dutina, Goran Despotovski, Goran Mrvić, Davor Gromilović, Danijela Cvjetan, Danilo Vuković, Dejan Pulić, Dimitrije Crvenčanin, Dragan Matić, Dušan Perić, Đorđe Marković, Đorđe Ilić, Zinaida Matosjan, Irena Mirković, Irina Stojšić, Ivan Jovanović, Jelena Tolimir, Jelisaveta Vićić, Jovana Ilić, Katarina Stojanović, Kristina Oparušić, Lidija Marinkov-Pavlović, Ljubica Stojanović, Ljubomir Vučinić, Maja Jockov, Marija Jevtić, Marija Mandić, Marina Ćirović, Marko Brkić, Miroslav Dajč, Nenad Ignjatov, Nenad Veljović, Nikola Macura, Nikola Marinkov, Petar Perić, Rina Vukobratović, Sanja Janković, Sanja Merča, Selena Junačkov, Simonida Jovanović, Slađana Đukanović, Slobodan Stošić, Slobodanka Milošević, Stanimir Miličić, Tamara Kokić, Tomislava Sekulić, Željana Jurković, Željko Mandić.

Razlike 2010.

Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković", Beograd

Učesnici: Ana Novaković, Goran Despotovski, Dušan Perić, Dušan Vuletić, Dragan Matić, Dragan Živančević, Dimitrije Crvenčanin, Irina Stojšić, Jelena Bulajić, Jelena Marinković, Kristina Oparušić, Ljubomir Vučinić, Marina Ćirović, Marija Cvetković, Milica Škrbić, Nikola Macura, Petar Perić, Sanja Janković, Stevan Kojić, Slobodan Stošić, Sonja Radaković, Slađana Đukanović.

Razlike 2010.

Studentski kulturni centar Novi Sad, Fabrika

Učesnici: Aleksandra Obradović, Ana Golović, Aleksandar Matijević, Ana Novaković, Alisa Tot, Aleksandra Šovljakov, Adrijana Mracina, Adnan Bulić, Ana Komatina, Bojan Grujić, Goran Despotovski, Dušan Perić, Danijela Cvjetan, Dejan Ilić, Dejan Nikolić, Dušan Vuletić, Dragan Živančević, Dragan Matić, Dimitrije Crvenčanin, Đorđe Marković, Đerđi Ačaji, Željana Jurković, Zinaida Matosjan, Zoran Dorić, Irena Savičić, Ivana Simin, Ivan Bereš, Irina Stojšić, Iva Šijan, Jelena Bulajić, Jelena Marinković, Kristina Oparušić, Ljubomir Vučinić, Ljubomir Šćepanović, Marko Brkić, Marija Cvetković, Marko Ubović, Milica Škrbić, Milan Aleksić, Maša Pavlović, Marina Ćirović, Nikola Ševo, Nenad Ignjatov, Nikola Macura, Nebojša Slankamenac, Petar Perić, Petar Stamenković, Rina Vukobratović, Slobodan Stošić, Slađana Đukanović, Sanja Janković, Stevan Kojić, Sonja Radaković, Sandra Košić, Slaviša Malić, Tamara Kokić, Tamara Spasojević, Tamara Delić, Tijana Luković, Helena Gažo.

Razlike 2009.

Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad

Učesnici: Ana Novaković, Aleksandra Šovljakov, Bojana Knežević, Bosiljka Zirojević, Bojan Novaković, Goran Despotovski, Darija Medić, Davor Gromilović, Dragan Matić, Dragan Živančević, Đerđi Ačaji, Željana Jurković, Iva Šijan, Igor Cvejić, Jastra Jelačić, Mladen Vračarić, Milica Škrbić, Miroslav Dajč, Nataša Preljević, Nenad Ignjatov, Predrag Kovačić, Sonja Paunović, Tamara Vajs, Tijana Luković, Tijana Holpert.

Razlike 2007.

XII Art expo, Novi Sad

Dokumentovani prikaz, prezentacija projekta Razlike.

Razlike 2007.

„Novkabel", Novi Sad

Dokumentovani prikaz, radionica, prezentacija projekta Razlike.

Razlike 2006.

Galerija „Podrum", Apolo centar, Novi Sad

Učesnici: Aleksandra Nikić, Bosiljka Zirojević, Bojan Marinković, Darko Đorđević, Dragan Živančević, Dragan Matić, Vlado Rančić, Goran Despotovski, Zoran Bulatović, Isidora Todorović, Jelena Vujičić, Korina Gubik.

Razlike 2005.

Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad

Učesnici: Aleksandra Erdeljan, Biljana Jankoski, Vlado Rančić, Goran Despotovski, Dragan Matić, Emilija Boroja, Zoran Bulatović, Igor Stević, Igor Veljković, Ljubica Denković, Sabina Stanković, Milica Denković, Tijana Titin.

skcns ФАБРИКА

studentski kulturni centar novi sad

MUZEJ SAVREMENE UMETNOSTI VOJVODINE

Град Нови Сад City of Novi Sad

PROARTORG

Projekat Razlike
ART START

Organizator/Izdavač:
Univerzitet u Novom Sadu - Akademija umetnosti
Đure Jakšića 7, 21000 Novi Sad, Srbija
akademija.razlike@gmail.com
www.razlike.akademija.uns.ac.rs
www.akademija.uns.ac.rs

Za izdavača:
Profesor Siniša Bokan, dekan

Autor projekta:
Goran Despotovski, vanredni profesor

Koordinatori projekta:
Ana Vrtačnik, Goran Despotovski

Predgovor:
Luna Radoman

Grafičko oblikovanje i fotografija:
Razlike

Tehnička podrška:
Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad
Studentski kulturni centar Novi Sad

Štampa:
Štamparija Alfagraf, Petrovaradin

Tiraž: 400

Novi Sad 2017.

Projekat ARTSTART podržao:

Grad Novi Sad, Gradska uprava za kulturu

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

378.6:7.038.53(497.113 Novi Sad)"2017"(083.824)

АКАДЕМИЈА уметности (Нови Сад)
Projekat Razlike / [autor projekta Goran Despotovski ; predgovor Luna Radoman]. - Novi Sad : Akademija umetnosti, 2017 (Petrovaradin : Alfagraf). - [80] str. : ilustr. ; 17 x 22 cm

Tiraž 400.

ISBN 978-86-88191-71-5

a) Академија уметности (Нови Сад) - Мултимедијална уметност - 2017 - Изложбени каталози
COBISS.SR-ID 317886215

RAZLIKE

www.razlike.akademija.uns.ac.rs